

T: 2022. + 1

MSMT - 60P

ÚŘAD VLÁDY ČR PODATELNA		
INDEX 22 - 11 - 2013		
Č. J. 15770/2013	ÚTVAR EVV	POČ. PŘ. 2

DALIBOR ŠTYS
ministr školství, mládeže a tělovýchovy

V Praze dne 21. listopadu 2013
Č. j.: MSMT-46581/2013
Příloha

Vážená paní 1. místopředsedkyně,

dopisem ze dne 8. listopadu 2013 č. j. 13353/2013-RVV jste mě požádala o kvantifikaci výdajů na spolufinancování připravovaného Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání a o analýzu financování udržitelnosti infrastruktur pro výzkum, vývoj a inovace (VaVaI).

V zájmu naplnění předběžné podmínky Evropské komise pro čerpání prostředků Evropských strukturálních a investičních fondů na výzkum, vývoj a inovace, která ukládá existenci víceletého plánu na sestavování rozpočtu na VaVaI, Vás žádám o promítnutí výdajů na 15% spolufinancování ze státního rozpočtu pro Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV). Tento podíl vychází z určení míry spolufinancování v návrhu obecného nařízení Evropského parlamentu a Rady.

Podle dat, která máme v současné době k dispozici, navrhujeme do výdajů státního rozpočtu ČR na výzkum, experimentální vývoj a inovace, kapitoly Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, zahrnout 500 mil. Kč pro rok 2015 a do střednědobého výhledu výdajů na rok 2016 částku 1 000 mil. Kč, resp. na rok 2017 částku 2 000 mil. Kč. Tato částka reflektuje režim ex-ante financování pro projekty na podporu výzkumu a vývoje v prioritní ose 1 OP VVV: Posilování kapacit pro kvalitní výzkum a v prioritní ose 2 OP VVV, specifickém cíli 5: Zlepšit podmínky pro výuku spojenou s výzkumem a pro rozvoj lidských zdrojů v oblasti výzkumu a vývoje a zahrnuje i relevantní část výdajů na technickou asistenci.

Analýzu financování udržitelnosti infrastruktur pro výzkum, vývoj a inovace naleznete v příloze tohoto dopisu.

S pozdravem

Vážená paní
PhDr. Miroslava Kopicová
1. místopředsedkyně Rady pro výzkum
vývoj a inovace
Úřad vlády ČR
nábřeží Edvarda Beneše 4
118 01 Praha 1

Analýza financování udržitelnosti infrastruktur výzkumu, experimentálního vývoje a inovací**Úvod**

V rámci 1. a 2. prioritní osy Operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace (dále jen „OP VaVpI“) jsou v letech 2007 až 2013, resp. 2015 budována nová centra výzkumu, experimentálního vývoje a inovací. Podmínkou čerpání prostředků z Evropského fondu pro regionální rozvoj je závazek udržitelnosti těchto center nejméně po dobu 5 let po jejich dokončení. Česká republika se zavázala financovat významnou část udržitelnosti center částkou ve výši 2 500 mil. Kč ročně (potvrzeno dopisem RNDr. Marka Blažky, ředitele odboru výzkumu, vývoje a inovací Úřadu vlády ČR a sekretáře Rady pro výzkum, vývoj a inovace ze dne 3. května 2010 č.j. 8927/10-RVV). Tento závazek vlády ČR je naplňován národními programy udržitelnosti. Národní programy udržitelnosti však nejsou jediným zdrojem, z něhož bude udržitelnost center zajišťována, neboť příjemci prostředků na vybudování center se zavázali dosahovat příjmů i z dalších finančních zdrojů. Hodnoty těchto závazků jsou sledovanými indikátory, z nichž některé nejsou závazné.

Přehled vybraných indikátorů projektů VaVpI

(v tis. Kč)

Závazky	Prioritní osa 1	Prioritní osa 2	Celkem
Smluvní výzkum	233 564	1 685 597	1 919 161
Mezinárodní granty*)	368 999	506 935	875 934
Národní granty**)	1 116 416	2 116 158	3 232 574

*) v PO 2 je hodnota nezávazná

**) hodnoty jsou nezávazné

Národní programy udržitelnosti

Usnesením vlády ČR ze dne 19. června 2012 č. 444 byl schválen Národní program udržitelnosti I (dále jen „NPU I“) a usnesením vlády ČR ze dne 19. června 2012 č. 445 byl schválen Národní program udržitelnosti II (dále jen „NPU II“), a těmito právními akty byly schváleny i výdaje státního rozpočtu na výzkum, experimentální vývoj a inovace na tyto programy v deklarované výši 2 500 mil. Kč ročně až do roku 2020. Vzhledem k tomu, že projekty regionálních center (prioritní osa 2 OP VaVpI) jsou postupně ukončovány již od konce roku 2012, byly ve výdajích NPU I vyčleněny prostředky na podporu center již od roku 2013.

Výdaje státního rozpočtu na Národní programy udržitelnosti

(v tis. Kč)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Celkem
NPU I	133 270	958 431	1 644 766	1 400 000	1 520 000	1 500 000	1 200 000	500 000	8 856 467
NPU II	0	0	0	1 100 000	980 000	1 000 000	1 300 000	2 000 000	6 380 000
Celkem	133 270	958 431	1 644 766	2 500 000	2 500 000	2 500 000	2 500 000	2 500 000	15 236 467

Národní programy udržitelnosti lze považovat za páteří podpůrná opatření pro finanční udržitelnost vybudovaných center. Jsou to však programy podpory výzkumu, experimentálního vývoje a inovací podle zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu, experimentálního

vývoje a inovací), ve znění pozdějších předpisů, a jako takové nemají za cíl zajištění pouhé existence centra, ale především zachování účelu, pro něž byla budována, zajištěním výzkumné a vývojové činnosti na nejvyšší úrovni dosahující nadstandardních výsledků.

Podpora poskytovaná z národních programů udržitelnosti záměrně není 100 % a každý projekt musí postupně přejít i na jiné zdroje financování. Oba programy předpokládají v průměru 50 % spolufinancování z jiných zdrojů. V případě NPU I je těchto 50 % povinným vkladem, přičemž není stanoveno, z jakých finančních zdrojů bude spoluúčast hrazena. Tento zdroj závisí na typu výzkumné a vývojové činnosti a omezení podílu veřejné podpory podle Nařízení Komise (ES) č. 800/2008 ze dne 6. srpna 2008, kterým se v souladu se články 87 a 88 Smlouvy o ES prohlašují některé kategorie podpory za slučitelné se společným trhem (obecné nařízení o blokových výjimkách). V případě NPU II je v programu přímo stanoveno, že nejvyšší povolená míra podpory poskytovaná z programu bude činit 60 % z celkové výše uznaných nákladů a povinný podíl neveřejných prostředků bude v rozmezí od 30 do 60 %.

Každé z center vybudovaných z OP VaVpI může získat podporu v rámci jednoho projektu v NPU I nebo NPU II. Uzané náklady projektu musí vycházet z předpokládaných nákladů na udržitelnost centra uvedených v projektu OP VaVpI.

Porovnání výše nákladů na udržitelnost center OP VaVpI uvádí tabulka 2 přílohy. Z tabulky je patrné, že výše podpory na národní programy udržitelnosti zajišťuje 48 % předpokládané výše prostředků na udržitelnost.

Rizika spojená s čerpáním prostředků z národních programů udržitelnosti

Výše prostředků, které lze v projektu NPU I nebo NPU II poskytnout, je závislá na ostatních finančních zdrojích, které se centru podaří získat. Nepodaří-li se příjemci zajistit dostatečný objem finančních prostředků, nezíská podporu ve výši dle předpokladu.

Do národních programů udržitelnosti již nevstupují pouze centra z OP VaVpI budovaná v letech přípravy NPU I a NPU II, ale o podporu se mohou ucházet i výzkumná centra vybudovaná za podpory Operačního programu Praha - konkurenceschopnost a vliv na výši prostředků potřebných pro udržitelnost center OP VaVpI má i nová Výzva č. 2.1 – Podpora výzkumných kapacit VaV center, PO 1, OP VaVpI.

Finanční prostředky na účelovou podporu NPU I a NPU II jsou v jednotlivých letech vyčleněny v jiných výších, než jsou předpokládané náklady na udržitelnost center. To se projevuje u NPU I již v roce 2013, kdy prostředky překračují 50 % podíl na financování udržitelnosti, takže prostředky zůstávají nedočerpané. Poskytovatel předpokládá, že tyto prostředky v podobě nároků z profilujících výdajů státního rozpočtu bude moci použít na financování projektů NPU I v následujících letech, avšak existuje riziko, že mu to nebude umožněno.

Předpokládané výdaje na udržitelnost nejsou v jednotlivých letech konstantní, ale sledují křivku postupného náběhu, resp. ukončování projektů, zatímco každoroční celková částka na oba programy je v letech 2016 až 2020 konstantní (viz tabulka 1 přílohy). V roce 2020 je patrný zdánlivý přebytek prostředků, avšak reálné ukončování projektů je v řadě případů zpožděné a velký vliv na čerpání bude mít zejména v závěru NPU II očekávané fázování projektu Extreme Light Infrastructure, které vláda ČR vzala na vědomí usnesením ze dne 15. května 2013 č. 350.

Velmi významným rizikem národních programů udržitelnosti jsou omezené možnosti výdajů státního rozpočtu na výzkum, experimentální vývoj a inovace. Návrh střednědobého výhledu výdajů státního rozpočtu ČR v kapitole Ministerstva školství mládeže a tělovýchovy, jak jej schválila vláda ČR usnesením ze dne 25. září 2013 č. 729, je ve srovnání s návrhem předloženým Radou pro výzkum,

vývoj a inovace (zrušené usnesení vlády ČR ze dne 3. července 2013 č. 518) nižší v roce 2015 o 955 590 tis. Kč a v roce 2016 o 1 676 273 tis. Kč. Tato skutečnost bude mít bezpochyby dopad i na národní programy udržitelnosti.

Nové příležitosti pro centra OP VaVpI

Centra OP VaVpI při získávání zdrojů pro financování své udržitelnosti budou bezpochyby využívat všechny nově zahajované programy:

- z prostředků státního rozpočtu ČR na výzkum, experimentální vývoj a inovace jsou to pro centra zaměřená na aplikovaný výzkum a vývoj především nové programy Technologické agentury ČR (Gama, Delta, Epsilon), případně dalších poskytovatelů účelové podpory,
- z programů EU jde především o program Horizont 2020,
- z budoucího Operačního programu Výzkum, vývoj vzdělávání, aktivit zaměřených na podporu vytváření excelentních výzkumných týmů.

Úspěšnost při získávání prostředků z těchto zdrojů závisí jak na kvalitě předkládaných návrhů projektů, tak na souladu s jejich obsahovým zaměřením.

V tabulce 2 přílohy jsou uvedeny podíly jednotlivých zdrojů na financování center, jak je předpokládají příjemci prostředků z OP VaVpI.

Závěr

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy se průběžně zabývá podrobným posuzováním udržitelnosti center OP VaVpI a to jak z hlediska předpokladu dosahování stanovených indikátorů, tak z hlediska zdrojů pro financování center v období udržitelnosti. Jako nezbytnou minimální podmínku zajištění této finanční stránky považujeme dodržení závazku každoroční podpory center ve výši 2 500 mil. Kč.

UDRŽITELNOST PROJEKTŮ CENTER OP VaVpI (bez dopadů výzvy 2.1):

(v tis. Kč)

běžné projekty:	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	celkem:
provozní náklady Center pro NPU I:	151 972	1 629 076	2 974 479	3 409 739	4 027 521	3 476 327	2 367 585	473 215	18 509 914
z toho reinvestice:	4 847	243 368	555 996	604 219	1 153 346	654 346	487 974	103 328	3 807 424
podpora z NPU I (dle usnesení vlády č. 444/2012):	133 270	958 431	1 644 766	1 400 000	1 520 000	1 500 000	1 200 000	500 000	8 856 467
možný podíl NPU I na udržitelnosti (%):	88	59	55	41	38	43	51	106	48

velké projekty:	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	celkem:
provozní náklady Center pro NPU II:	0	0	0	2 197 617	2 483 888	2 424 627	2 567 251	3 490 240	13 163 623
z toho reinvestice:	0	0	0	213 279	397 541	284 997	376 349	1 290 265	2 562 431
podpora z NPU II (dle usnesení vlády č. 445/2012):	0	0	0	1 100 000	980 000	1 000 000	1 300 000	2 000 000	6 380 000
možný podíl NPU II na udržitelnosti (%):	x	x	x	50	39	41	51	57	48

celkem:	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	celkem:
provozní náklady Center pro NPU I + II:	151 972	1 629 076	2 974 479	5 607 355	6 511 410	5 900 955	4 934 837	3 963 455	31 673 537
z toho reinvestice:	4 847	243 368	555 996	817 498	1 550 887	939 343	864 323	1 393 593	6 369 855
podpora NPU I + II:	133 270	958 431	1 644 766	2 500 000	2 500 000	2 500 000	2 500 000	2 500 000	15 236 467
možný podíl NPU I+II na udržitelnosti (%):	88	59	55	45	38	42	51	63	48

podíl jednotlivých typů dofinancování:	NPU I	NPU II	NPU I + II
Institucionální financování:	22,9	33,7	27,3
Příjmy ze sml. výzkumu:	25,4	11,7	19,9
Příjmy z národních grantů / účel. podpory:	35,0	26,6	31,6
Příjmy z mezinárodních grantů:	10,4	17,2	13,1
Příjmy z ostatních zdrojů:	6,3	10,8	8,1